

Sygn. akt III RC 223/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym : Przewodniczący : SSR Robert Klósowski

Protokolant : sekret sądowy Aneta Czajkowska – Chodyna

po rozpoznaniu w dniu 23 marca 2016 roku w Lidzbarku Warmińskim

na rozprawie sprawy z powództwa małoletniej K. M.

reprezentowanej przez ustawową przedstawicielkę I. M.

przeciwko I. K.

o podwyższenie alimentów na mał. K. K.

ORZEKA

I. podwyższa z dniem 16 grudnia 2015 r. alimenty zasądzone wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie VI RC 187/14 od pozwanego I. K. na rzecz małoletniej powódki K. K. z kwoty po 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych miesięcznie do kwoty po 500 (pięćset) złotych miesięcznie, płatnych do 10 dnia każdego miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami za opóźnienie określonymi w art. 481 § 2 kc na wypadek opóźnienia w płatności każdej z rat, do rąk ustawowej przedstawicielki małoletniego powoda I. M.,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala

III. koszty procesu między stronami wzajemnie znosi,

IV. zwalnia pozwanego od zapłaty kosztów postępowania i przejmuje je na rachunek Skarbu Państwa

V. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności

/-SSR Robert Klósowski -/

Sygn. akt III RC 149/15

UZASADNIENIE

I. M. przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki K. K. wniosła przeciwko pozwanemu I. K. pozew o podwyższenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie VI RC 187/14 z kwoty po 350 złotych miesięcznie do kwoty po 700 złotych miesięcznie.

W uzasadnieniu pozwu matka małoletniej powódki wskazała, iż od czasu kiedy to po raz ostatni ustalana była wysokość alimentów (czerwiec 2014 r.) zmieniła się zarówno sytuacja małoletniej, jak i możliwości zarobkowe matki małoletniej i pozwanego. Powódka wskazała, iż obecnie utraciła pracę i pozostaje na zasiłku dla bezrobotnych w kwocie 650 złotych netto. Pozwany pracuje zawodowo, a nadto podejmuje dodatkową pracę zarobkową w warsztacie samochodowym. Jak podniosła przedstawicielka ustawowa małoletniej powódki, pozwany poza alimentami nie przekazuje powódce żadnych kwot na wydatki szkolne takie jak książki, ubezpieczenie czy komitet rodzicielski. Ponadto pozwany nie

przyczynia się również do ponoszenia wydatków związanych z leczeniem małoletniej powódki, która musi być pod kontrolą ortodonta, ze względu na noszony przez nią aparat ortodontyczny. Jak dalej wskazała matka małoletniej powódki, pozwany skorzystał w roku podatkowym 2013 i 2014 z połowy ulgi na małoletnią córkę i otrzymanych pieniędzy chociażby w części nie przeznaczył na potrzeby dziecka, które jest uzdolnione malarsko i potrzebuje pieniędzy na rozwijanie swoich zainteresowań. I. M. podkreśliła, iż pozwany w czasie pobytu dziecka u niego, nie poczuwa się nawet do zawiezienia córki do lekarza, gdyż wiązałyby się to dla niego z wydatkami na zakup leków.

Na rozprawie w dniu 17 marca 2016 r. pozwany I. K. wniósł o oddalenie powództwa. W przedłożonym na rozprawie piśmie procesowym pozwany zaproponował podwyższenie alimentów do kwoty 400 zł, wnosząc o oddalenie powództwa w pozostałym zakresie. Uzasadniając swoje stanowisko podał, iż oprócz alimentów przeznacza również środki na zakup odzieży i obuwia dla małoletniej powódki, a nadto w ostatnim czasie córka otrzymała od niego rower, laptop oraz konsolę do gier. I. K. wskazał, iż małoletnia powódka nie interesuje się aż tak mocno malarstwem, aby trzeba było czynić ku temu specjalne wydatki np. na płótno.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletnia powódka K. K. urodziła się w dniu (...) Jest dzieckiem I. M. i pozwanego I. K..

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 4 czerwca 2014 r. w sprawie o sygn. akt VI RC 1870/14 orzeczono rozwód małżeństwa I. M. i I. K.. W wyroku Sąd zobowiązał pozwanego do płacenia na rzecz małoletniej powódki tytułem alimentów kwot po 350 złotych miesięcznie. Jeszcze w trakcie rozprawy, bezpośrednio przed wyrokiem strony uzgodniły, iż pozwany będzie płacić niższe alimenty (niż w wydanym w toku postępowania zabezpieczeniu), tj. w kwocie 350 złotych, ale niejako w zamian będzie dokładał się do kosztów utrzymania córki w innej formie.

/odpis skrócony aktu urodzenia małoletniej powódki k. 6, wyrok VI RC 187/14 k. 125 akt VI RC 187/14, protokół rozprawy : pisemny skrócony k. 122-123 i nagranie k. 124/

W czasie kiedy po raz ostatni orzekano o alimentach, tj. w październiku 2014 r. małoletnia powódka miała 11 lat i rozpoczynała naukę w V klasie szkoły podstawowej. Razem z matką mieszkała na stacji, której koszt łącznie z opłatami wynosił 500-600 złotych. W czasie weekendów małoletnia K. K. przebywała u ojca lub babci ze strony ojca. I. M. w październiku 2014 r. pracowała osiągając dochód w wysokości 1560 złotych netto. Nadto matka małoletniej powódki otrzymywała raz w roku dopłatę w wysokości 1400 złotych do posiadanej ziemi oraz – od czerwca 2014 r. również kwotę 1200 złotych rocznie z tytułu odszkodowania za szkody wyrządzone przez bobry

Pozwany I. K. w czasie kiedy po raz ostatni orzekano o alimentach mieszkał we wspólnym mieszkaniu stron w miejscowości K.. Koszty utrzymania wspólnego domu ponosił pozwany ; podatek od nieruchomości w kwocie ok. 60 złotych na rok, opłata za energię elektryczną ok. 100 złotych miesięcznie, za wodę ok. 40 złotych miesięcznie, gaz 54 złotych miesięcznie. Pozwany pracował uzyskując dochód w wysokości ok. 2000 złotych netto.

Pomiędzy rodzicami małoletniej powódki nadal nie doszło do podziału majątku wspólnego. Toczy się oddzielne postępowanie w tej sprawie. I. M. i I. K. jeszcze w trakcie postępowania rozwodowego podzielili się spłatą wcześniej zaciągniętych kredytów. Miesięczny koszt spłaty kredytu przez pozwanego wynosi ok. 434 złotych miesięcznie, zaś matki małoletniej powódki w kwocie 260 złotych.

/dowód : zeznania stron na rozprawie w dniu 4 czerwca 2014 r. 122-123 akt VI RC 187/14, przesłuchanie stron - przedstawicielki ustawowej powódki i pozwanego k. 100-101/

Obecnie małoletnia K. K. ma 13 lat i chodzi do VI klasy szkoły podstawowej. Małoletnia jest zdrowa. Uczęszcza na dodatkowe, bezpłatne zajęcia taneczne jakie organizowane są w L.. W związku z tym 2 razy w tygodniu zawozi ją tam I. M. pokonując trasę ok. 30 kilometrów w dwie strony. Małoletnia przejawia również zainteresowania malarskie. Koszty realizacji tych zainteresowań, zakup płótna, farb etc, wynoszą ok. 50 złotych na 2-3 miesiące. Po zawarciu

przez matkę małoletniej powódki nowego związku małżeńskiego K. K. wraz z matką, obecnym mężem i jego synem ze wcześniejszego związku zamieszkały razem.

I. M. ma obecnie 32 lata, jest zdrowa, nie choruje na żadne przewlekłe choroby. W lipcu 2015 r. matka małoletniej powódki na skutek redukcji etatów utraciła pracę i od tego czasu pozostaje na zasiłku dla bezrobotnych, który obecnie wynosi 575 złotych netto. W listopadzie 2014 r. powódka sprzedała część z posiadanej ziemi za kwotę 15 tys. złotych i obecnie nie otrzymuje już dopłat bezpośrednich. Nadal otrzymuje natomiast rocznie kwotę 1200 złotych z tytułu odszkodowania za szkody wyrządzone przez bobry. Matka małoletniej powódki wyszła ponownie za mąż. Mąż I. M. pracuje uzyskując wynagrodzenie miesięczne w wysokości ok. 3200 złotych netto. Otrzymuje również dopłaty bezpośrednie do ziemi w kwocie 1500-2000 złotych. Mąż matki małoletniej powódki posiada na utrzymaniu dwóch synów, przy czym na jednego z nich płaci alimenty w wysokości 300 złotych miesięcznie, a drugi (inna matka) obecnie pozostaje na jego wyłącznym utrzymaniu. I. M. wraz z mężem i dwójką dzieci zamieszkują razem w domu na który mąż matki powódki zaciągnął kredyt denominowany we frankach szwajcarskich. Miesięczna rata kredytu wynosi ok. 1500 złotych. Koszty utrzymania zajmowanego mieszkania wynoszą : opłata za energię elektryczną ok. 400 złotych na 2 miesiące, opłata za wodę ok. 70 złotych za 2 miesiące, gaz ok. 54 złotych miesięcznie oraz podatek od nieruchomości w wysokości ok. 580 złotych rocznie. Matka małoletniej powódki nadal spłaca jeden z kredytów zaciągnięty wcześniej, w czasie trwania pierwszego małżeństwa, płacąc miesięczną ratę w wysokości ok. 260 złotych. Do spłaty pozostała kwota ok. 20 tysięcy złotych przez okres 8 lat. K. K. nadal na weekendy przebywa poza domem, pod opieką pozwanego, lub mamy i siostry powódki, które mieszkają tam po sąsiedzku.

Pozwany I. K. ma obecnie 38 lat, jest zdrowy, nie choruje na żadne przewlekłe choroby. Poza córką nie ma nikogo na utrzymaniu. Pozwany nadal pracuje osiągając dochód w wysokości 2293,72 złotych netto i mieszka nadal we wspólnym mieszkaniu. Opłaty związane z użytkowaniem mieszkania pozostają na podobnym poziomie jak w październiku 2014 r. Podatek od nieruchomości wynosi ok. 60 złotych rocznie, opłata za energię elektryczną ok. 100 złotych miesięcznie, opłata za wodę ok. 40 złotych miesięcznie, gaz ok. 54 złotych miesięcznie. Pozwany nadal spłaca jeden z kredytów zaciągnięty wcześniej, w czasie trwania małżeństwa, płacąc miesięczną ratę w wysokości ok. 434 złotych. Do spłaty pozostała kwota ok. 86 tysięcy złotych. Razem ze swoją matką I. K. oprócz alimentów kupuje dla małoletniej okresowo ubrania, czy prezenty. W grudniu 2015 r. pozwany zakupił dla córki rower za kwotę 980 złotych.

/dowód : zaświadczenie z Urzędu Pracy k. 7, wydruk – historia rachunku dotycząca spłaty kredytu k. 45-48, zaświadczenie o dochodach k. 49, umowa o kredyt na zakup towarów k. 83-85, przesłuchanie stron - przedstawicielki ustawowej powódki i pozwanego k. 100-101/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Obowiązek dostarczania środków utrzymania i wychowania dziecka, które nie jest się w stanie utrzymać samodzielnie, zgodnie z art. 133 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (krio) obciąża rodziców tego dziecka. Rodzice dziecka są więc obowiązani wspólnie do przyczyniania się do zaspokajania potrzeb dziecka, przy czym obowiązek ten ciąży również na tym z rodziców z którym dziecko na co dzień przebywa.

Natomiast zgodnie z art. 135 § 1 krio zakres świadczeń alimentacyjnych zależy z jednej strony od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od finansowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Brzmienie art. 135 § 1 krio wskazuje więc, iż każdorazowo zakres świadczeń alimentacyjnych ograniczony jest z jednej strony potrzebami uprawnionego, a z drugiej strony możliwościami zarobkowymi zobowiązanego. Innymi słowy kwota zasądzonych alimentów nie może przekraczać potrzeb osoby uprawnionej, jest również zależna od posiadanych indywidualnie przez rodziców możliwości zarobkowych.

Z kolei zgodnie z art. 138 krio można żądać zmiany wysokości zasądzonych alimentów w przypadku zmiany stosunków między stronami. Zatem podstawą powództwa określonego w art. 138 kro może być tylko taka zmiana stosunków,

która nastąpiła nie wcześniej niż po wydaniu prawomocnego wyroku zasądającego alimenty i jest na tyle istotna, że wpływa na wysokość zasądzonych alimentów.

Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej każdej ze stron. Do zmiany sytuacji majątkowej dochodzi w szczególności w przypadku zmiany dochodów stron, przesunięć w ich majątku; zwiększenia się bądź zmniejszenia koniecznych wydatków i kosztów utrzymania; uzyskania nowych możliwości zarobkowania bądź też w przypadku utraty dotychczasowych. Zmiana sytuacji osobistej i rodzinnej będzie miała miejsce w szczególności w przypadku zmiany stanu zdrowia stron wpływającego na ich możliwości zarobkowe oraz wydatki, jak również w przypadku zwiększenia się bądź zmniejszenia liczby osób pozostających na ich utrzymaniu. Sąd bada przy tym zawsze, czy przedstawione powyżej procesy zaszły po stronie zarówno zobowiązanego jak i uprawnionego.

Dokonując analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego z uwzględnieniem powyższych wskazań stwierdzić należy, iż w ocenie Sądu między stronami w czasie od ostatniego wyroku określającego wysokość alimentów zaszła istotna zmiana wzajemnych stosunków, która uzasadnia zwiększenie wysokości zasądzonych od pozwanego alimentów.

W pierwszej kolejności zauważyć należy, iż wraz z wiekiem wzrosły usprawiedliwione potrzeby małoletniej powódki. Pomimo upływu stosunkowo niewielkiego okresu czasu małoletnia znajduje się w takim okresie, iż potrzeby te szybko rosną. Przede wszystkim, małoletnia wchodzi w etap dojrzewania, gdzie większą uwagę przywiązuje do kwestii wyglądu, kosmetyków, ubrań etc. Rosną też dynamicznie potrzeby związane z edukacją małoletniej, która pragnie rozwijać swoje zainteresowania. W ciągu ostatniego okresu małoletnia zaczęła uczęszczać na zajęcia taneczne oraz rozwijać swoje zainteresowania malarskie. Rozwijanie zainteresowań małoletniej łączy się z dodatkowymi kosztami, które zdaniem Sądu winny być pokryte dla dobra małoletniej. Służą bowiem niewątpliwie jej właściwemu rozwojowi, na czym powinno zależeć rodzicom.

Jeżeli chodzi o rodziców małoletniej to stwierdzić należy, iż w okresie od ostatniej sprawy o alimenty znacząco pogorszyła się sytuacja I. M., tj. matki powódki. W czasie rozwodu matka powódki pracowała osiągając stały dochód w wysokości ok. 1560 złotych netto. Obecnie wskutek przyczyn przez nią niezawinionych utraciła pracę i utrzymuje się wyłącznie z zasiłku dla osoby bezrobotnej w wysokości ok. 575 złotych netto. Dysponuje ona więc dochodem niższym o 1000 złotych, co musi rzutować na jej możliwości spełniania obowiązku alimentacyjnego. Należy wskazać, że Sąd dostrzegł, iż obecnie nie mieszka ona już na stacji, a razem z mężem i jego dzieckiem. Pomimo tego jednak, z uwagi na zakup domu na kredyt i wysoką miesięczną ratę (1500 złotych) oraz ponoszone koszty utrzymania jej sytuacja nadal jest dużo trudniejsza niż w okresie, kiedy to po raz ostatni Sąd orzekał o wysokości należnych alimentów. Z drugiej strony, poprawie uległa sytuacja pozwanego, który przy niezmiennych kosztach utrzymania uzyskuje dochód, który jest obecnie większy o ok. 300 złotych. Jak wprowadzie wskazał na rozprawie pozwany jest to dochód „trochę większy, ale nie wiele”, to jednak odnotować należy, iż zmiana wysokości dochodu odpowiada prawie w całości (bez 50 złotych) wysokości alimentów, jakie do chwili obecnej pozwany zobowiązany był łożyć na małoletnią. W realiach niniejszej sprawy, gdzie na 13-letnią powódkę pozwany łożył dotychczas kwotę 350 złotych zmiana zdaniem Sądu jest istotna i również stanowi podstawę do ponownego określenia wysokości należnych alimentów.

W rezultacie uwzględniając wskazane powyżej okoliczności, tj. wzrost usprawiedliwionych potrzeb K. K., pogorszenie sytuacji majątkowej matki małoletniej powódki przy równoczesnej poprawie sytuacji pozwanego Sąd uznał za uzasadnione podwyższenie należnych alimentów na rzecz K. K. od pozwanego I. K. z kwoty po 350 złotych do kwoty po 500 złotych i orzekł jak w pkt I wyroku.

Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt II wyroku).

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jednolity: Dz. U. 2010 r. Nr 90 poz. 594 z późn. zm.) w zw. z art. 102 kpc.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc.

/SSR Robert Kłosowski/